

Arja Karivieri 17/8.5.1991

TURUN MAAKUNTAMUSEO
KENTTÄTYÖKERTOMUS

TUTKIMUSPAIKKA	TURKU, KURALA, KYLÄMÄKI	KAUP. OSA	KORTTELI	TONTTI
		KURALA		
TUTKIMUSTEN LAATU	Pintapoiminta ja kaksi koepistoa			
AIKA	Lokakuu 1988			
TUTKIJAT	Arja Karivieri			
VALOKUVAAJAT				
DOKUMENTOITU ALUE	Pintapoimintaa Kylämäen kynnyksillä pelloilla sekä uuden Jaanintien maavalleilla (ks. kertomus)			
RAKENTEET YM VAST. LÖYDÖT	Mahdollinen pajan paikka Isorasin laidunalueella, Isokohmon saunarakennuksesta etelään, kaivosta etelälounaaseen n. 10 m			
LÖYTÖNUMEROT	TMM 20662:1-113			
NEG. NUMEROT				
AIKAISEMMAT TUTKIM.	Anna-Liisa Hirviluoto 1973, tark., KM 19591 Matti Bergström 1974, koekaivaus, KM 19444:1-80			
KARTAT YM LIITTEET	1) Peruskarttaote 1:20000 A4 (PK 1043 12 LITTOINEN, Hki 1981, tutkimusalueen koord. n. x=6706 50, y=573 70, z=10-25 mpy), s. 8 2) Pintapoiminnan löytökartta Kylämäen muinaispellon poimintakaistoilta 1 ja 2, mk. 1:250 A4, pienennös 86 %, s. 9 3) Pintapoiminnan löytökartta Isokohmon ja Isorasin peltojen reuna-alueilta, mk. 1:500, pienennös A3, s. 10			
TUTKIMUSTIETOJA	4) Pintapoiminnan löytökartta Jaanintien alueelta ja kokeiluverstaan eteläpuoliselta alueelta, mk. 1:500, pienennös A3, s. 11			

Alueen omistaa Turun kaupunki, paitsi tontti rek. n:o 2, jonka omistavat Eeva ja Hanna Kohmo (ks. pintapoiminnan löytökartta Iso-Kohmon ja Isorasin peltojen reuna-alueilta, kartta n:o 3; s. 10)

TURUN KURALAN KYLÄMÄEN PINTAPOIMINTATUTKIMUS LOKAKUUSSA 1988

1. Johdanto

Tutkimusalue sijaitsee Turun kaupungissa, Kuralan kylässä lähellä Kaarinan kunnan rajaa Hämeen valtatievarrella, noin 3,4 km Turun tuomiokirkosta itäkoilliseen (ks. peruskarttaote). Vuosina 1973 ja 1974 suoritetuissa arkeologisissa tutkimuksissa mäeltä löydettiin eri kohdista useita rautakautisia muinaisjäännöksiä, luonteeltaan erityyppisiä: polttokalmiston jäännöksiä, mahdollinen rovionpaikka, ainakin yksi rautakautinen asunnonpohja, mahdollinen muinaispelto sekä raudansulatuspaikka ja paja (ks. esim. Anna-Liisa Hirviluodon artikkeli Fibula ry:n julkaisussa Turun Kurala, kylämäki vai kerrostaloalue, 1976).

Tutkimusten tulokset johtivat siihen, että varsinainen Kylämäki sekä siitä itään olevat pellot Jaaninojaan saakka julistettiin museoviraston anomuksesta vuonna 1980 muinaismuistoalueeksi. Turun maakuntamuseo laati alueelle käyttösuunnitelman, jonka mukaan alueelle perustettaisiin "Elävän historian kylä" ja museon kokeilutoiminnan keskus. Hanke käynnistyi vuonna 1987, jolloin myös Turun kaupunginvaltuusto hyväksyi lähialueiden uuden asemakaavan. Uuden asemakaavan mukaisesti Turun kaupungin katurakennusosasto alkoi rakentaa Kylämäen länsipuolelle entisten Vähärasin ja Iso-
rasin peltojen poikki uutta Jaanintietä loppukesällä 1988.

Allekirjoittaneen suorittaessa vuoden kestävästä museoharjoittelusta Turun maakuntamuseossa, yksi kuukausi oli myös varattu työskentelemään Kuralan Kylämäessä. Tutkija Markku Ikäheimon ehdotuksesta käytin osan kyseisestä ajasta, lokakuusta 1988, arkeologiseen pintapoimintatutkimukseen Kylämäen peltoalueilla sekä uuden Jaanintien ojaleikkausten sekä tien alta poistetusta pintamultakerroksesta muodostuneiden maavallien pintapoimintaan. Yhtenä päivänä kenttätyössä avusti museovartija Marita Alén.

2. Pintapoimintatutkimus Kuralan Kylämäen muinaispellolla

Muinaispellon (ks. sijainti kartalta 3, s.10) pintapoimintatutkimuksen aloitin jakamalla pellon kuuteen 5 m leveään länsilounas-itäkoillinen -suuntaiseen kaistaan ja kaistat edelleen lohkoihin, jotka muodostettiin pellon eteläreunaan tehdyn paalutuksen avulla (paalut 0, 10, 20, 30, 40 ja 45 m kohdilla alkaen lännestä). Kyseisestä linjasta vedin apulinjat luodepohjoinen-eteläkaakko -suunnassa lohkojakoa varten. (Ks. kartta 2)

Pellon muodosta johtuen tutkitut kaksi länsilounas-itäkoillinen -suuntaista pohjoiskaistaa olivat lyhyempiä kuin eteläisemmät. Kaksi pohjoiskaistaa jaettiin kumpikin neljään lohkoon, joista kolme läntisintä olivat kooltaan $5 \times 10 \text{ m}^2$ ja itäisin n. $5 \times 7 \text{ m}^2$.

Peltopoiminnan tarkoituksena oli selvittää, minkälaisia löytöjä yleensä voidaan peltopoiminnasta saada, resentti aines mukaanlukien. Tässä tapauksessa tiedettiin Matti Bergströmin v. 1974 suorittaman koekaivauksen perusteella, että pellon alueella on esihistoriallinen löytökerrostuma, joten pintapoiminta kynnetyllä pellolla pyrki myös selvittämään, ulottuiko kyntösyvyys esihistorialliseen kerrostumaan.

Ajanpuutteen ja sääolosuhteiden vuoksi pintapoiminta muinaispellolla rajoittui n. 370 m^2 :n alueelle, mutta tutkimuksen tavoite saavutettiin. Saadut löydöt osoittivat, että prosentuaalisesti eniten pellolta löytyi tiilimurskaa (otettiin talteen massalöytönä lohkoittain, TMM 20662:106-113) siten, että määrä väheni siirryttäessä kaistoilla itään ja etelään. Myös lasilöydöt sekä posliini ja fajanssi keskittyivät pellon länsireunaan (TMM 20662:5-8,15-21) eli lähelle mäen tärkeintä historiallisen ajan asuinalueita. Löydetyt rautaesineet (TMM 20662:1,9-10) ovat selvästi nykyaikaisia.

Läsitettua punasavikeramiikkaa löydettiin kaksi palaa kaistalta 1 (TMM 20662:2-3) ja liitupiipun varren kpl kaistan 2 länsireunasta (TMM 20662:12). Ainoat mahdollisesti esihistorialliset löydöt saatiin kaistan 2 itäreunasta lohkoista 3 ja 4 n. 4 m etäisyydellä toisistaan: kpl palanutta savea (TMM 20662:11) ja rautakuonan kpl

(TMM 20662:14). Yhteenvedon tutkimuksesta voi todeta, että historiallisen ajan löydöt keskittyvät muinaispellon länsireunaan eli kylätontin läheisyyteen ja että kyntäminen ei ilmeisestikään ole vahingoittanut esihistoriallista kerrostumaa, koska pintapoiminnasta ei saatu varmoja esihistoriallisia löytöjä eikä pellolla havaittu hiili- tai nokiläikkiä eikä kiveysten jäänteitä.

3. Pintapoimintatutkimus ja koekaivaukset muualla Kuralan Kylämäen alueella

3.1. Pintapoiminta ja koepistot 1 ja 2 Isokohmon ja Isorasin peltojen reuna-alueilla

Pintapoimintatutkimusta jatkoin kiertämällä Kylämäen peltojen reunoja (n. 2-3 m leveä kaista) alkaen Isokohmon ja Isorasin peltojen mäen puoleisista reunoista. Yhtenä päivänä tutkimuksessa avusti museovartija Marita Alén. Tässä pintapoimintatutkimuksessa ei otettu talteen tavallista tiilimurskaa, fajanssia, posliinia, lasia, palamatonta luuta (paitsi eläimen hampaat) tai selvästi re-senttejä rautaesineitä. Isokohmon ja Isorasin peltojen reuna-alueiden löydöt ovat numeroilla TMM 20662:22-32. (Ks. kartta 3)

Merkittävin löytö oli muinaispellon länsireunasta etelään löyty-nyt mahdollinen pajan paikka vanhan kaivon lounaispuolelta, joka löytyi pellon reunasta saadun rautakuonan perusteella. Mäen töyräälle oli heitetty kaivon korjaustöissä poistettua irtomaata, josta otettiin talteen rautaesineitä (TMM 20662:25), lasia (TMM 20662:26) ja 1790-luvulle ajoittuvan liitupiipun pesän osa (TMM 20662:27), mutta rautakuonaa jätettiin paikalle paikallistamisen helpottamiseksi. Ojan penkan yläpuolella, laidunmäen reunapenke-reellä erottui matalahko kiveys (pajan peruskiveys?), johon tehtiin kaksi pientä koepistoa lapiolla, koepisto 1 lähelle aidan reunaa ja koepisto 2 kiveyksen luoteisnurkkaan. Turpeen poisto paljasti tumman nokisen kulttuurikerroksen. 1-koepistosta saatiin kaksi rautakuonan kappaletta (TMM 20662:29) ja leveäkantainen rautanaula (TMM 20662:28), ennenkuin kaivaus oli lopetettava kiveyksen tultua esiin 20 cm:n syvyydessä. 2-koepistosta otettiin

talteen rautanaula, kaksi rautaesineen katkelmaa ja rautakuonan kpl (TMM 20662:30), hiiltä ja palaneen luun sirua (TMM 20662:31) sekä tiilimurskaa (TMM 20662:32). 2-koepiston kaivaus lopetettiin 25 cm:n syvyyteen, koska nokisesta maasta löytyi palanutta luuta. Alueen löydöt vastaavat hyvin Bergströmin v. 1974 koekai-vausten löytöjä siirtäen kuitenkin rautakuonan ja palaneen luun löytöalueen rajaa pohjoisemmaksi laidunalueella (vrt. Hirviluo-don artikkeli Fibula ry:n julkaisussa: kuva 6, alue 8).

3.2. Pintapoiminta Isorasin pellolla kokeiluverstaan eteläpuolella

Pintapoiminnalla tutkittiin myös Kylämäen kokeiluverstaan etelä-puolella olevan pellon pohjoisreuna (n. 2-3 m leveä kaista). Kuten muuallakin, pintapoiminta suoritettiin kynnetyllä peltoalueella. Tutkimuksessa löydettiin selvä rautakuonan esiintymisalue. Ensimmäinen löytö saatiin Isorasin navetan (rakennus 22) lounaispuo-lelta pellon reunasta, pala rautakuonaa (TMM 20662:85). Varsi-nainen löytöalue sijoittui pellon pohjoisreunaan. Löytöinä saa-tiin rautakuonaa, savikuonaa, sulanutta lasia, palanutta savea, kaksi rautanaulaa, palaneen luun kpl ja valkoinen helmi (TMM 20662:82-105). Löytöjen numerointi on tehty sijaintikohteen mukaan, jolloin samalla numerolla voi olla useampia löytöyksiköitä, jotka on poimittu n. 1-2 m²:n alueelta (ks. kartta 4).

3.3. Pintapoiminta uuden Jaanintien ojaleikkausten sekä tien alta poistetusta pintamultakerroksesta muodostuneiden maavallien alueella

Uuden Jaanintien ojaleikkaukset sekä tien alta poistetusta pin-takerroksesta muodostuneet maavallit tutkin tielinjan välillä 240-540 (ks. kartta 4), lisäksi tien pohjoispäässä olevan alikul-kutunnelin maaleikkaukset sekä kevyen liikenteen väylän pohjois-pään leikkaukset, kun väylää rakennettiin loka-marraskuun vaih-teessa 1988. Löydöt TMM 20662:41,54B,66,78,80C ovat kartalla 4

alkuperäisissä sijaintikohteissa, koska ne saatiin maaleikkauksista, mutta maavalleilta saatujen löytöjen sijaintikohdat osoittavat alkuperäisen sijainnin summittaisesti, sillä pintakerros oli työnnetty tienrakennuksen yhteydessä suoraan sivuun poikittain tien kulkusuuntaan nähden. Näin ollen tien itäpuoliselta maavallilta saadut löydöt ovat alunperin olleet tien kohdalla, löytöpaikalta länteen. Maavallien leveys itä-länsisuunnassa vaihteli 7-15 m:n välillä (ks. kartta 4).

Jaanintien alueen löydöt ovat numeroilla TMM 20662:33-81. Suurin löytöryhmä on kuona (TMM 20662:57-78), jota löytyi kolmen tyyppistä: metallipitoista rautakuonaa, kevyttä, huokoista kuonaa sekä voimakkaasti palanutta savikuonaa. Rautaesineistä otettiin talteen leveäkantaisia nauloja (TMM 20662:34-36), rautainen avain (TMM 20662:33) sekä hyvin säilynyt kirveen terä (TMM 20662:37). Keramiikkaa löytyi kolmentyyppistä: yksi pala mustasavikeraamisen astian reunasta, jonka sisäpuolella on punertava lasite, yksi pala punasavikeramiikkaa, jossa sisäpuolelle on ruskea lasite ja ulkopinta mustunut, sekä kolme palaa kivisavikeramiikkaa (TMM 20662:39-43). Kokeiluverstaan luoteispuolelta saatiin liitupiipun pesän osa, joka edustaa 1700-luvun lopulle ajoittuvaa "Sveriges vapen" -tyyppiä (TMM 20662:44). Tuluspiitä löydettiin 4 kpl (TMM 20662:45-47,50), joista kaksi tummanharmaata piitä ja kaksi vaaleanharmaata piitä. Lisäksi otettiin talteen kaksi pii-iskosta (TMM 20662:48-49), joista toisen yhteydessä löytyi valkoinen, keskeltä litistynyt lasihelmi. Palanutta luuta saatiin viisi kappaletta, joista yksi kevyen liikenteen väylän pintaleikkauksesta (TMM 20662:54B). Myös kaksi eläimen hammasta otettiin talteen (TMM 20662:55-56). Jaanintien linjauksen väliltä 400-412.68 on peräisin mahdollinen kiviesine (?) (TMM 20662:79). Siinä on hioutuneita tahkopintoja, jotka ovat joko ihmisen aiheuttamia tai luonnon muovaamia. Maavallista otettiin talteen myös kaksi erikokoisen tiilen kappaletta (TMM 20662:80A-80B) sekä pienen valkoisen posliininuken katkelma (TMM 20662:81). Sitä vastoin lasia, fajanssia tai posliinia ei kerätty Jaanintien maavallien alueelta niiden runsauden vuoksi.

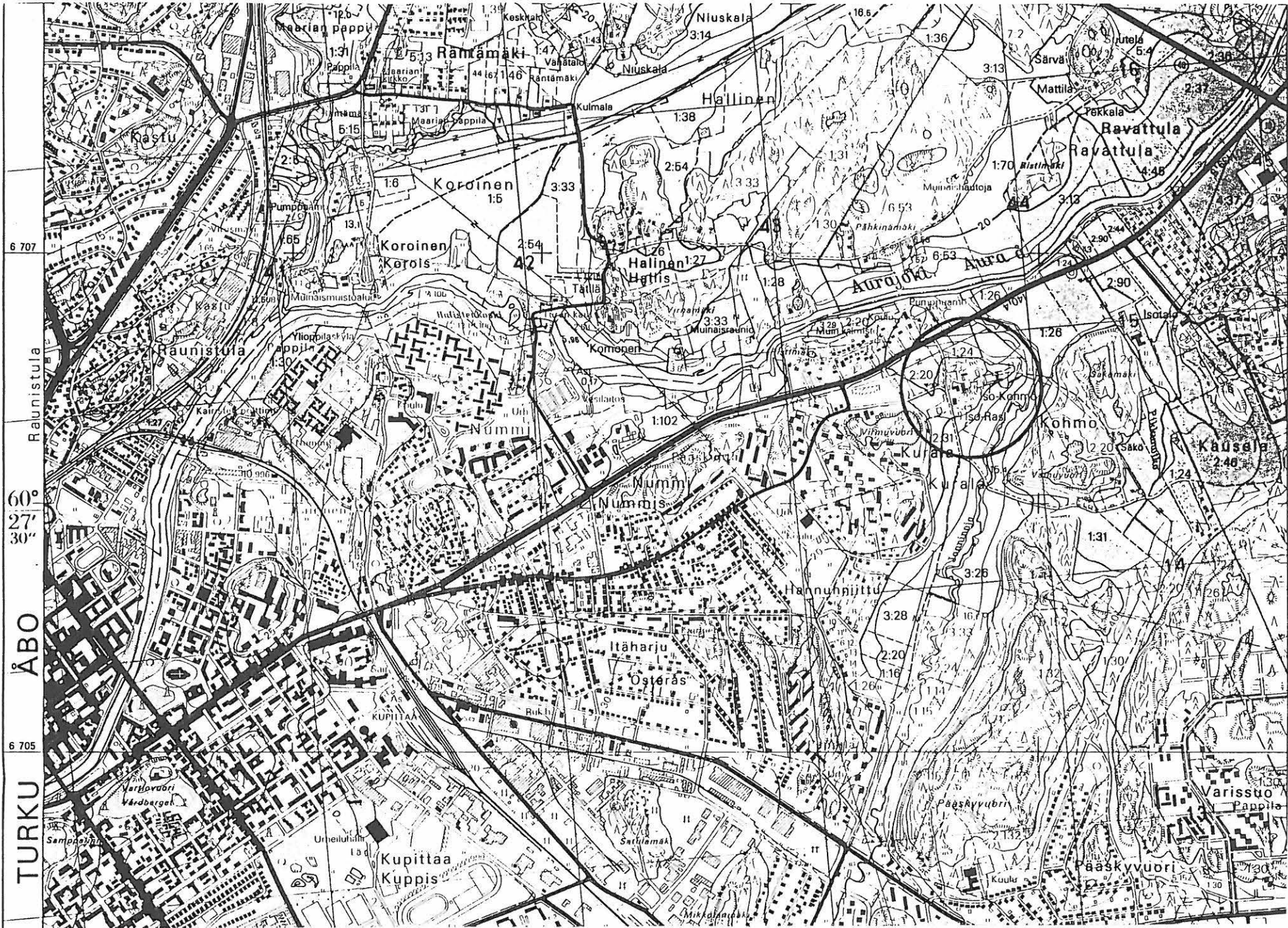
4. Yhteenveto

Lokakuun 1988 pintapoiminnan tulokset ja saadut löydöt vahvistavat käsitystä Kuralan Kylämäen vilkkaasta asutustoiminnasta historiallisella ajalla. Jotta keskiaikaisesta ja sitä varhaisemmasta asutuksesta saataisiin selkeämpi kuva, suosittelisin jatkossa täydentävien peltopoimintatutkimusten suorittamista. Vain perusteellisemmilla arkeologisilla kenttätutkimuksilla voidaan selvittää Kylämäen historian vaiheet rautakaudelta keskiaikaan: jatkuiko asutus katkeamattomana läpi varhaiskeskiajan ?

Turussa 28. joulukuuta 1988

Arja Karivieri, FM

6 707

Raunistula

60° 27' 30"

ÅBO

6 705

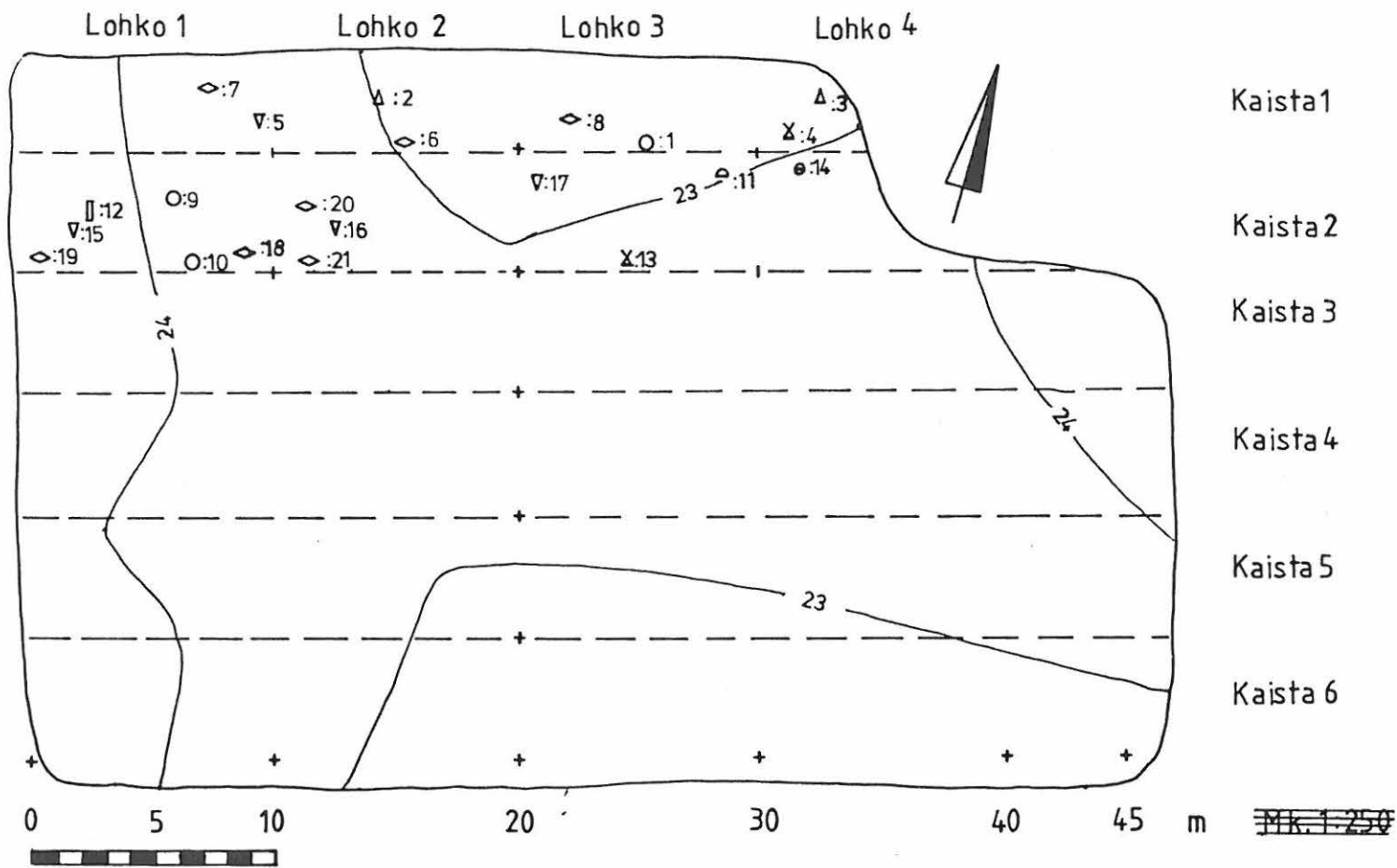
TURKU

TURKU, KURALA KYLÄMÄKI 1988
 Pintapöiminnan löytökartta Kylämäen
 muinaispellon pöimintakaistoilta 1 ja 2

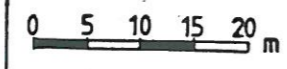
Piirt. Arja Karivieri

○ = rautaesine
 ● = rautakuona
 ◐ = palanut savi
 △ = saviastian pala
 ▭ = liitupiipun varsi
 ✕ = palamaton luu

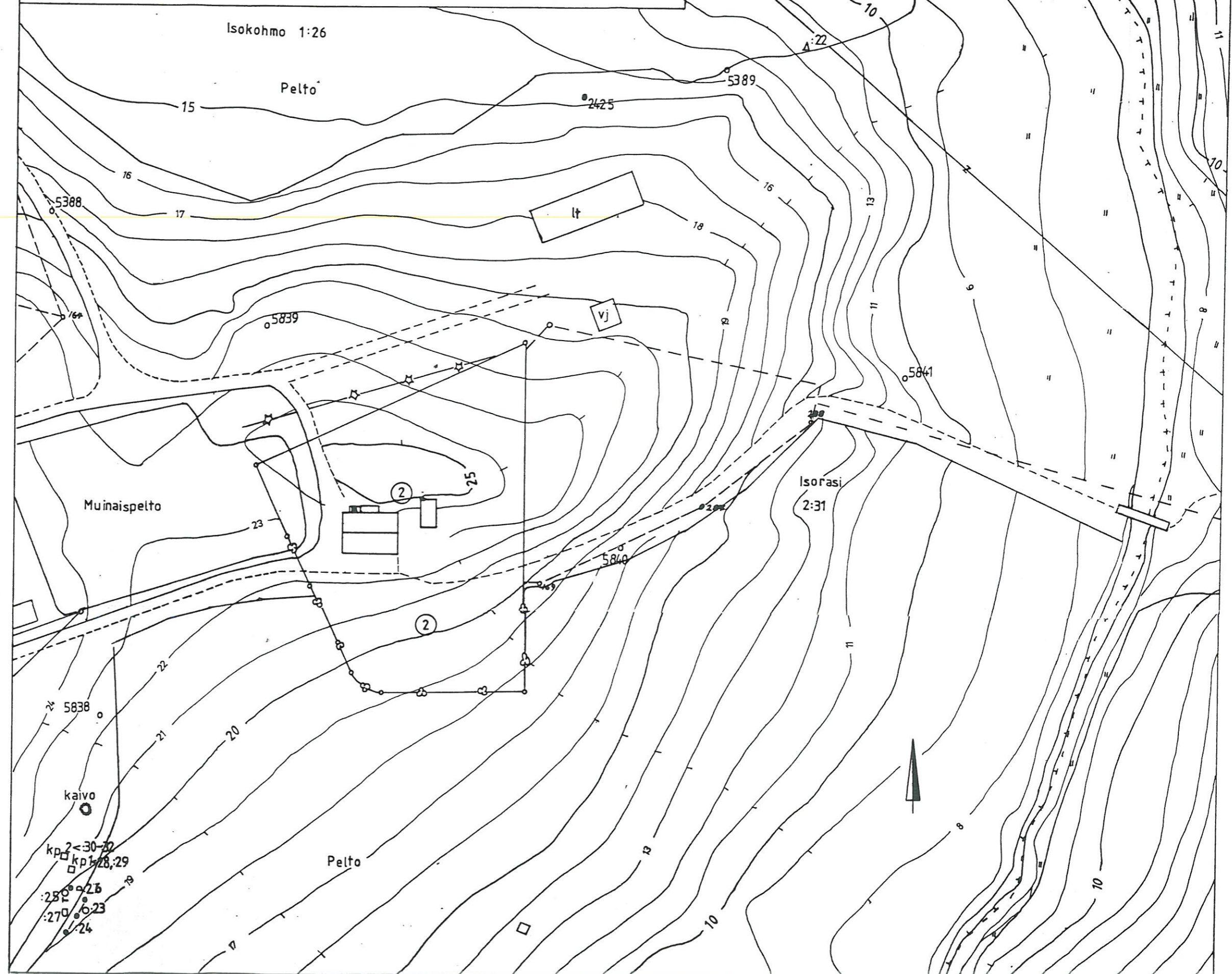
◇ = lasi
 ▽ = fajanssi, posliini
 + = päalu
 :1...n = löytöjen sijainti
 Löytöjen päänumero TMM 20662

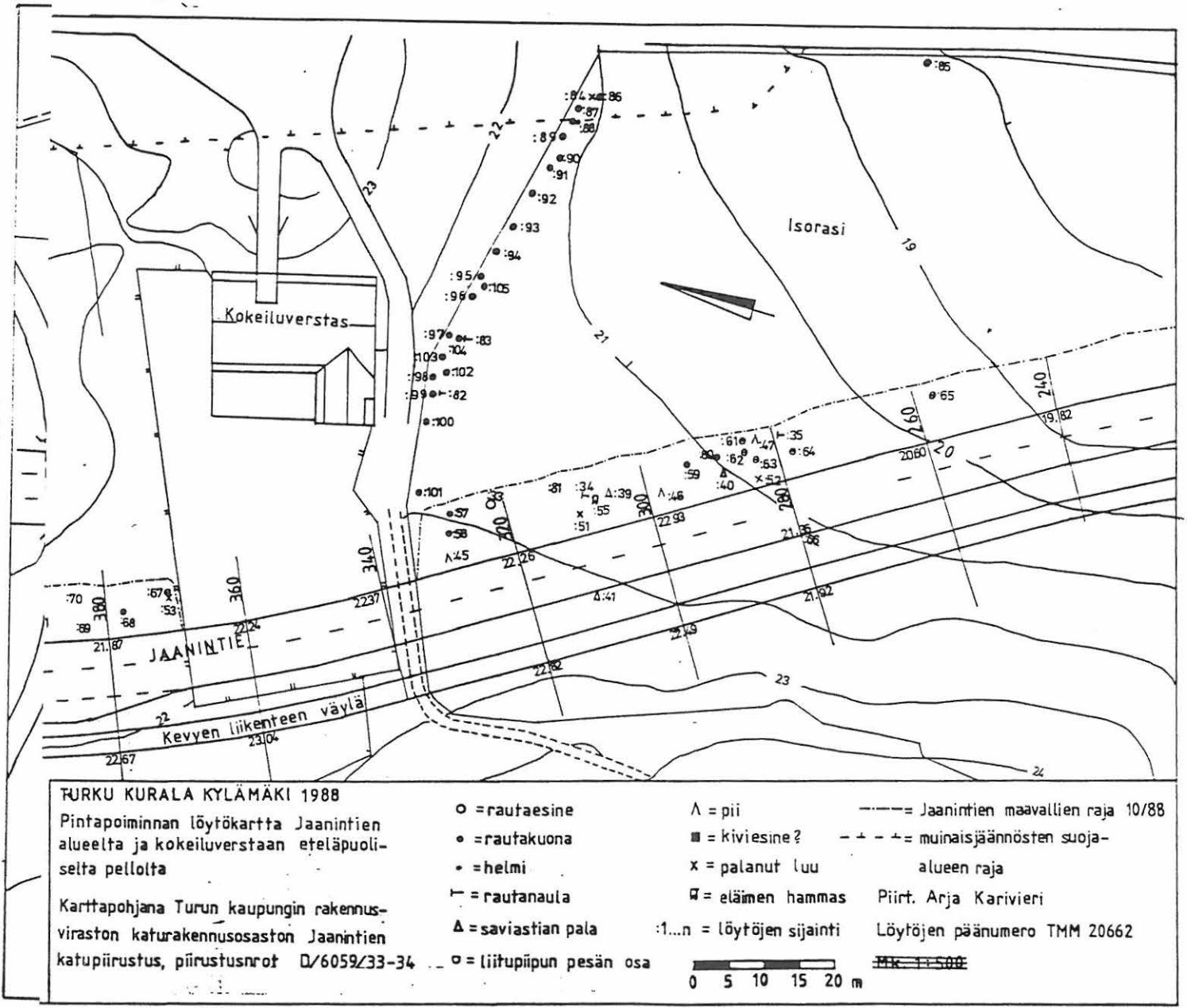

TURKU KURALA KYLÄMÄKI 1988
 Pintapöiminnan löytökartta Isokohmon ja
 Isorasin peltojen reuna-alueilta
 Karttapohja: Turun kaupungin kiinteistö-
 viraston mittausosasto

- ▲▲▲ = muinaisjäänösten suoja-alueen raja
 - = koepisto, kp
 - 1...n = löytöjen sijainti
 - = rautakuona
 - = rautaesine
 - ↳ = rautanaula
 - ◻ = liitupiipun pesän osa
 - ▲ = saviastian pala
 - = palanut savi
- Löytöjen päänumero TMM20662
 Piirt. Anja Karivieri

TURKU KURALA KYLÄMÄKI 1988

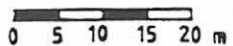
Pintapöiminnan löytökartta Jaanintien alueelta ja kokeiluverstaan eteläpuolelta

Karttapohjana Turun kaupungin rakennusviraston katurakennusosaston Jaanintien katupöimustus, pöimustusnot D/6059/33-34

- = rautaesine
- = rautakuona
- = helmi
- ┌ = rautanaula
- △ = saviastian pala
- ◻ = liitupiipun pesän osa

- Λ = pii
- = kiviesine?
- x = palanut luu
- ☙ = eläimen hammas
- 1...n = löytöjen sijainti

- = Jaanintien maavallien raja 10/88
- - - - - = muinaisjäännösten suoja-alueen raja
- Piirt. Arja Karivieri
- Löytöjen päänumero TMM 20662

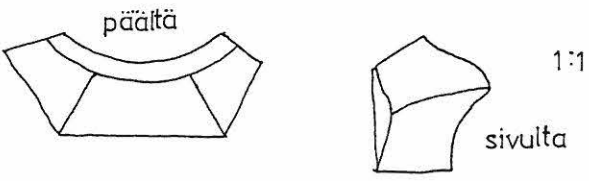
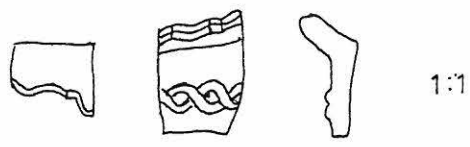
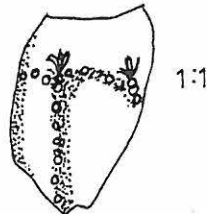

Mk 1:500

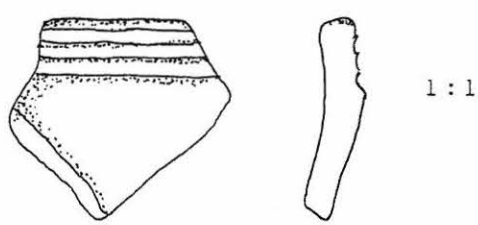
PÄÄNUMERO	ESINE	LÖYTÖPAIKKA
TMM 20662	<p data-bbox="443 264 1174 450">Luettelo löydöistä, jotka otettiin talteen Turun Kuralan Kylämässä lokakuussa 1988 suoritetussa pintapoiminta-tutkimuksessa. Tutkimuksen suoritti FM Arja Karivieri. Löytöjen numerot: TMM 20662:1-113.</p> <p data-bbox="459 521 1058 577"><u>Ns. muinaispelto, kaista 1</u> (ks. kartta 2)</p> <ol data-bbox="443 618 1174 1664" style="list-style-type: none"> <li data-bbox="443 618 1174 674">1. <u>Rautaesineen katkelma</u>, ilmeisesti katkelma piikkilankaa. Lohkosta 3. <li data-bbox="443 712 1174 835">2. <u>Punasavikeramiikan pala</u>, pinnassa hieman keltaraitaista lasitusta jäljellä. Koko 19x15x4 mm. Lohkosta 2. <li data-bbox="443 873 1174 996">3. <u>Punasavikeraamisen astian pohjapala</u>, sisällä kirkasta lasitusta. Koko 41x23x4 mm (pohjan paksuus 8 mm). Lohkosta 4. <li data-bbox="443 1034 1174 1126">4. <u>Palamatonta, sahattua luuta</u> (keitetty?). Koko 71x40x14 mm, paino 26,0 g. Lohkosta 4. <li data-bbox="443 1164 1174 1256">5. <u>Pala valkoista posliinia</u>, pienen astian reunapala. Koko 23x12x4 mm. Lohkosta 1. <li data-bbox="443 1294 1174 1417">6. <u>Lasipikarin tai -maljan pohjakpl</u>, josta jalka katkennut. Paksua vaaleanpunertavaa lasia. Koko 44x38x21 mm. Lohkosta 2. <li data-bbox="443 1456 1174 1512">7. <u>Kpl vihreää lasia</u>, koko 43x38x4 mm. Lohkosta 1. <li data-bbox="443 1550 1174 1664">8. <u>Astian pohjakpl kirkasta lasia</u>, koko 40x15x4 mm, sekä pieni <u>pala punaista lasia (?)</u>, koko 8x9x3 mm. Lohkosta 3. <p data-bbox="459 1736 1058 1792"><u>Ns. muinaispelto, kaista 2</u> (ks. kartta 2)</p> <ol data-bbox="443 1832 1174 2078" style="list-style-type: none"> <li data-bbox="443 1832 1174 1989">9. <u>Kärjestä leveä rautainen terä</u>, jonka kärki taipunut, mahdollisesti äkeen piikki. Koko pituus 13,5 cm. Varren pit. 4 cm, lev. 1,7 cm, kärjen lev. 3,5 cm. Lohkosta 1. <li data-bbox="443 2027 1174 2078">10. <u>Pitkä rautanaula</u>, pit. 20,5 cm. Lohkosta 1. 	TURKU, KURALA, KYLÄMÄKI 1988

PÄÄNUMERO	ESINE	LÖYTÖPAIKKA
TMM 20662	<p>11. <u>Palanutta savea</u>, paino 1,3 g. Lohkosta 3.</p> <p>12. <u>Liitupiipun varren kpl</u>, pit. 4,2 cm. Lohkosta 1.</p> <p>13. <u>Palamatonta luuta</u>. Koko 63x17x12 mm, paino 6,2 g. Pala kylkiluusta? Lohkosta 3.</p> <p>14. <u>Rautakuonaa kpl</u>, paino 3,0 g. Lohkosta 4.</p> <p>15. <u>Pala valkoista posliinia</u>, koko 22x13x3 mm. Lohkosta 1.</p> <p>16. <u>Pala valkoista fajanssia</u> lohkosta 2.</p> <p>17. <u>Pala valkoista fajanssia</u> lohkosta 3.</p> <p>18. <u>Pala kirkasta lasia</u> lohkosta 1.</p> <p>19. <u>Kaksi palaa kirkasta lasia</u> lohkosta 1.</p> <p>20. <u>Pala kirkasta lasia</u> lohkosta 2.</p> <p>21. <u>Pala kirkasta lasia sekä pala vihreää lasia</u> lohkosta 2.</p> <p><u>Löydöt Isokohmon ja Isorasin peltojen reuna-alueilta</u> (ks. kartta 3)</p> <p>22. <u>Pala kivisavikeramiikkaa ja pala punasavikeramiikkaa</u>, jonka pinnalla oleva lasite kelta-tummanruskearaitainen. Koot 28x16x6 mm ja 28x12x4 mm. Löytöpaikka: Isokohmon riihestä koilliseen pellon reunassa (ks. kartta 3).</p> <p>23. <u>Rautametallia kimpale</u>, paino 201,1 g. Löytöpaikka: muinaispellon länsireunasta etelään, eteläisen pellon luoteisreunasta (ks. kartta 3).</p> <p>24. <u>Rautakuonaa 29 kpl</u>, yhteispaino 651,7 g. Löytöpaikka: ks. edellä.</p> <p><u>Löydöt irtomaasta pelto-ojan rinteestä TMM 20662:23-24:n löytöpaikan yläpuolelta</u></p>	<p>TURKU, KURALA, KYLÄMÄKI 1988</p>

---->>

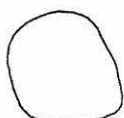
PÄÄNUMERO	ESINE	LÖYTÖPAIKKA
TMM 20662	<p>25. <u>Rautainen aspi</u>, jonka pitkien sivujen pituus 9 cm. <u>Rautainen leveäkantainen niitti?</u>, jonka varsi suippenee piikkimäiseksi kannasta kärkeen, pit. 3,5 cm. <u>Rautainen leveäkantainen taottu nauta</u>, pituus 5,3 cm. Löytyneet kaivon alueelta korjaustöissä kaivetusta irtomaasta, joka oli heitetty pelto-ojan länsipuoliseen rinteeseen.</p> <p>26. <u>2 kpl palanutta savea</u>. Isompi puttavaksi palanut, hieman nokinen, paino 14,8 g. Pienempi pala vaaleanharmaa (keramiikkaa?), paino 9,1 g, koko 33x28x7-13 mm. <u>Palanutta luuta</u> (putkiluun osa) koko 42x15x11 mm, paino 7,7 g. <u>Pala lasiastian suuosasta</u> (pullo tai karahvi?), joka pyöreä sisältä ja kuusikulmainen ulkopuolelta maitomaista valkeaa lasia, joka oksidoitunut tulessa. Koko 32x10x18 mm.</p> <div style="text-align: center;"> </div> <p><u>Pala lasiastian reunasta</u>. Lasiastian reuna profiloitu, lisäksi ulkoseinässä lasinauhasta tehty spiraalikoriste. Kirkasta lasia, joka oksidoitunut tulessa. Koko 16x10x3 mm.</p> <div style="text-align: center;"> </div> <p>Löytöpaikka: sama kuin TMM 20662: 25 (ks. kartta 3).</p> <p>27. <u>Liitupiipun pesän osa</u>, hollantilainen "musselhubud"-tyyppi 1790-luvulta. Koko 26x17x2 mm.</p> <div style="text-align: center;"> </div>	TURKU, KURALA, KYLÄMÄKI 1988

PÄÄNUMERO	ESINE	LÖYTÖPAIKKA
TMM 20662	<p><u>Liitupiipun varren osa</u>, kuuluu mahdollisesti edelliseen. Löytynyt Iso-rasin pellon reunasta samasta kohtaa kuin TMM 20662:23-24. Sitä vastoin liitupiipun pesän osa löytyi aivan pelto-ojan reunasta, samoilta kohdilta kuin TMM 20662:23-24.</p> <p><u>Löydöt koepistoista 1 ja 2, jotka tehtiin n. 10 m kaivon etelä-lounaispuolelle</u> (ks. kartta 3)</p> <p>28. <u>Leveäkantainen taottu naula</u> koepistosta 1 n. 10 cm:n syvyydestä. Rautaa, pit. 7,5 cm.</p> <p>29. <u>Kaksi palaa rautakuonaa</u> koepistosta 1, painot 18,3 ja 53,8 g.</p> <p>30. <u>Kaksi rautapuikkoa</u>, pituudet 2,7 ja 3,2 cm.</p> <p><u>Rautanaula</u>, pit. 7,5 cm.</p> <p><u>Rautakuonan pala</u>, paino 13,5 g. Löydöt koepistosta 2.</p> <p>31. <u>Kaksi palaa hiiltä</u>, yht. 0,51 g.</p> <p><u>Kolme palaa palanutta luuta</u>, yht. paino 0,11 g. Löydöt koepistosta 2, syv. 15-25 cm.</p> <p>32. <u>Tiilimurskaa</u> koepistosta 2, yht. 42,4 g.</p> <p><u>Kuralan Kylämäen kokeiluverstaan länsipuolelle rakennetun Jaanintien alueelta saadut löydöt</u></p> <p>33. <u>Rautainen avain</u>, koko pituus 7,5 cm josta pyöreän avaimen perän halkaisija 4 cm, sen keskellä olevan pienen reiän halk. 3 mm. Löytynyt maavallista tielinjan välillä 320-340.</p> <p>34. <u>Iso rautanaula</u>, pit. 12 cm, maavallista välillä 300-320.</p> <p>35. <u>Leveäkantainen rautanaula</u>, jonka kannan koko 2x1,5 cm, pit. 6 cm. Maavallista väliltä 260-280.</p>	TURKU, KURALA, KYLÄMÄKI 1988

PÄÄNUMERO	ESINE	LÖYTÖPAIKKA
TMM 20662	36. <u>Leveäkantainen lyhyt rautanaula</u> , pit. 4 cm, maavallista kohdalta 460.	TURKU, KURALA, KYLÄMÄKI 1988
	37. <u>Kapeateräisen kirveen terä rautaa</u> , terän pituus 15 cm, lev. 8 cm, maavallista väliltä 412.68-431.74	
	38. <u>Leveän rautanaulan pää</u> , pit. 3 cm Jaanintien maavallista väliltä 460-480. (ks. kartta 4)	
	39. <u>Kivisavikeraamisen astian pohjapala</u> , jossa ohut kirkas lasite. Pohjan paksuus 0,5 cm, löytynyt tielinjan väliltä 300-320.	
	40. <u>Punasavikeraamisen astian pala</u> , jossa sisäpuolella ruskea lasite, ulkopuolella kaksi 0,5 cm leveää loivaa kohoraitaa, ulkopinta mustunut, palan koko 21x7x4 mm. Maavallista väliltä 280-300.	
	41. <u>Mustasavikeraamisen astian reunapala</u> , jossa kolme 2 mm leveää horisontaalista raitaa vedetty astian reunan alapuolelle. Astian sisäpuolella on punaruskea lasite sekoitteena käytetty vaaleata mineraalia (?) Koko 26x26x4 mm.	
		
	<p><u>Palanutta savea</u>, 0,9 g. Löytyneet Jaanintien läntisestä ojaleikkauksesta 20 cm:n syvyydeltä ojan profiilista välillä 300-320.</p>	
	42. <u>Kivisavikeraamisen astian pala</u> , ulkopuolella kellertävä lasite ja pystyraitakoriste, koko 39x17x4 mm, maavallista väliltä 400-412.68.	
	43. <u>Kivisavikeraamisen astian pala</u> , ohut lasitus ulkopinnalla, koko 52x24x6 mm. Tielinjan maavallista kohdasta 460.	

PÄÄNUMERO	ESINE	LÖYTÖPAIKKA
TMM 20662	<p>44. <u>Liitupiipun pesän osa</u>, edustaa ns. hollantilaista "Sveriges vapen" -tyyppiä, jossa on Ruotsin vaakuna, jota kannattaa kaksi leijonaa. Piippuja valmistettiin Tukholmassa 1700-luvun lopulla, jolloin niiden arvo oli 17 shillinkiä, kun tavalliset liitupiiput maksoivat 1,5 tai 2 shillinkiä (Gunvor Bonds, Kritpipor från Ryssviken, <u>Fataburen 1977</u>, 54) Palan koko 27x17x3 mm, löytyi Jaanintien maavallista väliltä 400-412.68 (ks. kartta 4).</p> <div style="text-align: center;"> <p>1:1</p> </div> <p>45. <u>Tuluspii</u>, tummanharmaata piitä, paino 29,1 g. Maavallista väliltä 320-340.</p> <p>46. <u>Tuluspii</u>, vaaleanharmaata piitä, paino 18,3 g. Maavallista väliltä 280-300.</p> <p>47. <u>Tuluspii</u>, vaaleanharmaata piitä, paino 7,7 g. Maavallista väliltä 280-300.</p> <p>48. <u>Pii-iskos</u>, vaaleanharmaata piitä, paino 5,4 g. Maavallista väliltä 431.74-440.</p> <p>49. <u>Pii-iskos</u>, vaaleaa piitä, paino 1,7 g, ja valkoinen pyöreä <u>lasi-helmi</u>, joka keskeltä hieman liitistetty ja hieman epäsymmetrinen, koko 6x7 mm. Maavallista väliltä 500-520.</p> <p>50. <u>Tuluspii</u>, tummanharmaata piitä, paino 7,7 g. Maavallista väliltä 500-520.</p> <p>51. <u>Palanutta luuta</u>, paino 0,9 g, maavallista väliltä 300-320.</p> <p>52. <u>Palanutta luuta</u>, paino 0,4 g, maavallista väliltä 280-300.</p> <p>53. <u>Palanutta luuta</u>, paino 0,3 g, maavallista väliltä 360-380.</p>	TURKU, KURALA, KYLÄMÄKI 1988

PÄÄNUMERO	ESINE	LÖYTÖPAIKKA
TMM 20662	54A. <u>Palanutta luuta</u> , paino 1,4 g, maavallista väliltä 400-412.68.	TURKU, KURALA, KYLÄMÄKI 1988
	54B. <u>Palanutta luuta</u> , paino 0,18 g, kevyen liikenteen väylän pinta-leikkauksesta väliltä 520-535.40 (ks. kartta 4).	
	55. <u>Eläimen hammas</u> (kulmahammas?), maavallista väliltä 300-320.	
	56. <u>Eläimen hammas</u> (hevosen tai lehmän?), maavallista väliltä 460-480.	
	57. <u>Kaksi palaa kuonaa</u> , toinen rautakuonaa, toinen kevyttä huokoista kuonaa, paino 9,0 g. Maavallista väliltä 320-340.	
	58. <u>Pala rautakuonaa</u> , paino 5,2 g, maavallista väliltä 320-340.	
	59. <u>Pala rautakuonaa</u> , paino 8,9 g, maavallista väliltä 280-300.	
	60. <u>Pala rautakuonaa</u> , paino 8,9 g, maavallista väliltä 280-300.	
	61. <u>Kaksi palaa rautakuonaa</u> , painot 1,3 ja 14,2 g, maavallista väliltä 280-300.	
	62. <u>Pala rautakuonaa</u> , paino 39,6 g, maavallista väliltä 280-300.	
	63. <u>Pala savikuonaa</u> , paino 54,7 g, maavallista väliltä 280-300.	
	64. <u>Pala savikuonaa</u> , paino 16,4 g, maavallista väliltä 260-280.	
	65. <u>Pala savikuonaa?</u> , jossa sekoitteenä pääasiassa vaaleaa mineraalia olevia karkeita rakeita. Paino 13,2 g, maavallista väliltä 240-260.	
	66. <u>Pala kuonaa</u> (tiilestä?), jossa vaaleita mineraalirakeita, paino 112,1 g. Löytynyt Jaanintien läntisestä ojaleikkauksesta 15 cm:n syvyydeltä ojan profiilista tielinjan kohdalta 280.	
67. <u>Pala rautakuonaa</u> , paino 21,3 g, maavallista väliltä 360-380.		

PÄÄNUMERO	ESINE	LÖYTÖPAIKKA
TMM 20662	68. <u>Pala rautakuonaa</u> , paino 8,4 g, maavallista väliltä 360-380.	TURKU, KURALA, KYLÄMÄKI 1988
	69. <u>Pala savikuonaa</u> (tiilestä?), paino 71,3 g, maavallista väliltä 380-400.	
	70. <u>Pala savikuonaa</u> , jonka yhdelle sivulle on painautunutkasvin lehtien jälkiä (mustikan?), paino 22,3 g, maavallista väliltä 380-400.	
	71. <u>Pala savikuonaa</u> , paino 51,9 g, maavallista väliltä 51,9 g.	
	72. <u>Pala huokoista, kevyttä kuonaa</u> , paino 12,9 g, maavallista väliltä 380-400.	
	73. <u>Pala huokoista, kevyttä kuonaa</u> , paino 6,7 g, maavallista väliltä 412.68-431.74.	
	74. <u>Pala savikuonaa</u> , paino 123,8 g, maavallista väliltä 440-460.	
	75. <u>Pala rautakuonaa</u> , paino 19,5 g, maavallista väliltä 480-500.	
	76. <u>Pala rautakuonaa</u> , paino 6,4 g, maavallista väliltä 500-520.	
	77. <u>Pala savikuonaa</u> , paino 19,5 g, maavallista väliltä 460-480.	
78. <u>Kaksipalaa rautakuonaa</u> (pienempi lohkesi isosta kpl:sta sitä jäisestä maasta irroitettaessa), paino yht. 96,4 g. Löydettiin Hämeentien suuntaisen kevyen liikenteen väylän alikulkukäytävän eteläisen rampin leikkauksesta, noin 10 cm alkuperäisen maanpinnan alapuolelta (ks. kartta 4).		
79. <u>Kiviesine (?) apliittigraniittia</u> , maavallista väliltä 400-412.68. Koko 10x7x7,5 cm. Hioituneita tahkopintoja, jotka joko ihmisen aiheuttamia tai luonnon muo- vamia.		
<div style="display: flex; justify-content: space-around; align-items: flex-end;"> <div style="text-align: center;"> <p>sivulta</p> <p>7</p> </div> <div style="text-align: center;"> <p>päältä</p> <p>10</p> </div> <div style="text-align: center;"> <p>pääty</p> <p>7,5</p> </div> </div>		

PÄÄNUMERO	ESINE	LÖYTÖPAIKKA
TMM 20662	<p>80A. <u>Ison tiilen kpl</u>, koko 8,5x9x8 cm (tiilen korkeus 6,5 cm), paino 539,2 g. Maavallista väliltä 380-400.</p> <p>80B. <u>Pienen tiilen kpl</u>. Päädyn lev. 5,7 cm, korkeus 4 cm. Maavallista väliltä 520-540.</p> <p>80C. <u>Palanutta kiveä</u> 10 kpl (samasta kivistä murtuneet), yht. paino 164,5 g. Kevyen liikenteen väylän pintaleikkauksesta väliltä 520-535.40.</p> <p>81. <u>Valkoisen posliininuken keskivartalo</u>, keskivartalon pituus 3,5 cm, koko katkelma 4,8 cm. Nukan oletettu koko pituus 7,5-8 cm. Maavallista väliltä 300-320.</p> <div data-bbox="561 936 1066 1317" data-label="Image"> </div> <p><u>Löydöt Kuralan Kylämäen kokeiluvers- taan eteläpuolisen pellon pohjois- reunasta (ks. kartta 4)</u></p> <p>82. <u>Rautainen hevosenkengän naula?</u>, pituus 4 cm.</p> <p>83. <u>Rautainen nupi</u>, pituus 2 cm.</p> <p>84. <u>Kpl palanutta luuta</u>, paino 0,06 g.</p> <p>85. <u>Pala rautakuonaa</u>, paino 31,4 g.</p> <p>86. <u>Kaksi palaa rautakuonaa</u>, yht. paino 1,5 g.</p> <p>87. <u>Kaksi palaa rautakuonaa</u>, painot 6,8 ja 2,6 g.</p> <p>88. <u>Pala rautakuonaa, 0,4 g, kaksi palaa huokoista, kevyttä kuonaa</u>,</p>	TURKU, KURALA, KYLÄMÄKI 1988

PÄÄNUMERO	ESINE	LÖYTÖPAIKKA
TMM 20662	<p>painot 3,7 ja 5,5 g sekä <u>valkoinen pyöreä lasi(?)helmi, Ø 7 mm.</u></p> <p>89. <u>Pala rautakuonaa, paino 3,0 g, ja kaksi palaa huokoista, kevyttä kuonaa, painot 3,0 ja 14,3 g.</u></p> <p>90. <u>Kolme palaa rautakuonaa, painot 21,5, 0,8 ja 1,2 g sekä kaksi palaa huokoista, kevyttä kuonaa, painot 3,6 ja 3,2 g.</u></p> <p>91. <u>Kaksi palaa rautakuonaa, painot 0,7 ja 4,8 g, kaksi palaa huokoista, kevyttä kuonaa, painot 23,5 ja 0,8 g sekä pala savikuonaa, paino 9,0 g.</u></p> <p>92. <u>Neljä palaa rautakuonaa, yht.paino 10,0 g sekä kaksi palaa huokoista, kevyttä kuonaa, painot 0,9 ja 5,5 g.</u></p> <p>93. <u>Kaksi palaa rautakuonaa, painot 3,2 ja 3,2 g, sekä pala huokoista, kevyttä kuonaa, paino 4,9 g.</u></p> <p>94. <u>Pala rautakuonaa, paino 1,7 g, pala huokoista, kevyttä kuonaa, paino 6,3 g sekä kaksi palaa hiiltä, yht. paino 0,14 g.</u></p> <p>95. <u>Pala rautakuonaa, paino 1,2 g.</u></p> <p>96. <u>Kaksi palaa huokoista, kevyttä kuonaa, painot 1,2 ja 9,2 g.</u></p> <p>97. <u>Kaksi palaa rautakuonaa, painot 7,8 ja 2,2 g, kaksi palaa huokoista, kevyttä kuonaa, painot 0,5 ja 2,5 g, sekä pala lasikuonaa, paino 9,8 g.</u></p> <p>98. <u>Kaksi palaa huokoista, kevyttä kuonaa, painot 7,7 ja 4,9 g.</u></p> <p>99. <u>Pala huokoista, kevyttä kuonaa, paino 5,5 g.</u></p> <p>100. <u>Pala rautakuonaa, paino 5,6 g.</u></p> <p>101. <u>Pala kuonaa (pikää?), paino 15,7 g.</u></p> <p>102. <u>Pala rautakuonaa, paino 1,0 g, sekä kaksi palaa huokoista, kevyttä kuonaa, painot 2,0 ja 7,4 g.</u></p>	<p>TURKU, KURALA, KYLÄMÄKI 1988</p>

PÄÄNUMERO	ESINE	LÖYTÖPAIKKA	
TMM 20662	103. <u>Pala rautakuonaa, paino 1,6 g, sekä pala huokoista kevyttä kuonaa, paino 6,1 g.</u>	TURKU, KURALA, KYLÄMÄKI 1988	
	104. <u>Kahdeksan palaa rautakuonaa, yht.paino 25,3 g, sekä viisi palaa huokoista, kevyttä kuonaa, yht. paino 9,1 g, ja kpl palanutta savea, paino 0,6 g.</u>		
	105. <u>Neljä palaa huokoista, kevyttä kuonaa, yht. paino 7,1 g.</u>		
	<u>Massalöydöt Kuralan Kylämäen muinaispellolta (ks. kartta 2)</u>		
	106. <u>Tiilimurskaa</u> yht. 319,7 g kaistan 1 lohkoista 1.		
	107. <u>Tiilimurskaa</u> yht. 51,2 g kaistan 1 lohkoista 2.		
	108. <u>Tiilimurskaa</u> yht. 24,6 g kaistan 1 lohkoista 3.		
	109. <u>Tiilimurskaa</u> yht. 23,5 g kaistan 1 lohkoista 4.		
	110. <u>Tiilimurskaa</u> yht. 151,5 g kaistan 2 lohkoista 1.		
	111. <u>Tiilimurskaa</u> yht. 40,1 g kaistan 2 lohkoista 2.		
	112. <u>Tiilimurskaa</u> yht. 16,2 g kaistan 2 lohkoista 3.		
	113. <u>Tiilimurskaa</u> yht. 14,4 g kaistan 2 lohkoista 4.		